

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060106

DOM
2022-03-11
Stockholm

Mål nr
M 7624-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-06-12 i mål nr M 1791-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

P.v.B.

Motpart

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

SAKEN

Strandskyddsdispens för bryggdäck på fastigheten A i Bollebygds kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom bifaller Mark- och miljööverdomstolen P.v.B.s ansökan om strandskyddsdispens även beträffande det s.k. bryggdäcket.

Dok.Id 1574918

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

I samband med ett tillsynsärende avslog Länsstyrelsen i Västra Götalands län P.v.B.s och en medsökandes ansökan om strandskyddsdispens i efterhand för en befintlig brygganläggning på fastigheten A. Efter överklagande av P.v.B. och medsökanden fick avslagsbeslutet laga kraft genom Mark- och miljööverdomstolens beslut den 24 augusti 2017 att inte ge prövningstillstånd (mål nr M 5774-17).

I detta mål behandlas P.v.B.s ansökan om strandskyddsdispens för en mindre brygganläggning. Den sökta dispensen avser dels en båt- och badbrygga som går ut över vattnet, dels två bryggor placerade på land i strandkanten på varsin sida av bryggan som går ut över vattnet (fortsättningsvis benämnda bryggdäcket). Underinstanserna har gett strandskyddsdispens för båt- och badbryggan som går ut över vattnet men inte för bryggdäcket.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P.v.B. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ge strandskyddsdispens även för bryggdäcket.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P.v.B. har utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som i mark- och miljödomstolen. Han har förklarat att han förstår att detta mål avser hans ansökan om strandskyddsdispens för en mindre brygganläggning men samtidigt uppgett att han i första hand önskar att Mark- och miljööverdomstolen ger strandskyddsdispens för den befintliga, större brygganläggningen.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har anfört i huvudsak följande:

Länsstyrelsen vidhåller sin uppfattning att området närmast strandkanten på fastigheten A inte är ianspråktaget som tomt. Att fastigheten genom servitut har rätt till båt- och badplats vid egen strand medför inte heller att brygganläggningen inte behöver prövas mot strandskyddsbestämmelserna. Det är inte bara tillfälligt som området varit ohävdad. Det har varit bevuxet med högt gräs och risvegetation, huvudsakligen bestående av blåbärsris. På ingivna fotografier syns sådan risvegetation på hela ytan nordost om stigen mot bryggan och i delar av området sydväst om stigen. En sådan risvegetation behöver mycket lång tid, flera decennier, av beskuggning och ohävd för att etablera sig. För att få en gräsmatta där det har vuxit blåbärsris krävs normalt insädd av gräs. Den etablering/utvidgning av gräsmatta som nu har gjorts kan i sig omfattas av förbuden i strandskyddet.

Något bryggdäck har inte funnits längs strandkanten kontinuerligt sedan införandet av strandskyddsreglerna 1975. Det framgår av ingivna fotografier. Den anläggning som P.v.B. kallar stenpir längs kanten och på vilken nuvarande bryggdäck har byggts, är i sig inte så bred eller jämn att den går att jämföra med ett trädäck. Det ifrågasätts om det är möjligt att gå eller placera möbler på den. Med hänsyn till hur stenläggningen längs stranden ser ut idag medför det en betydligt högre grad av etablering att överdäcka den med ett trädäck. Ett trädäck får en betydligt mer avhållande effekt på allmänhetens tillträde till området än befintlig stenläggning.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har hållit sammanträde och syn.

På P.v.B.s begäran har vittnesförhör ägt rum med S.A.. P.v.B. har vidare åberopat fotografier och kartor.

Föremål för prövning i detta mål är den ansökan om strandskyddsdispens för en mindre brygganläggning som P.v.B. gav in till länsstyrelsen 2018 (länsstyrelsens diarienummer 521-41793-2018). Frågan om dispens för den befintliga brygganläggningen prövas alltså inte i detta mål.

Genom underinstansernas avgöranden har strandskyddsdispens beviljats för en båt- och badbrygga som går ut över vattnet. Frågan i Mark- och miljööverdomstolen är om strandskyddsdispens kan beviljas för bryggdäcket som går längs strandkanten och är byggt ovanpå en äldre stenläggning.

Av utredningen i målet framgår att bostadshuset ligger ungefär 23 meter från stranden och att det har funnits en brygga på platsen i vart fall sedan 1950-talet då P.v.B.s föräldrar förvärvade fastigheten. Det är också visat att det har funnits en stenläggning längs stranden, men det är något oklart när den kompletterades med en träöverbyggnad och om träöverbyggnaden har funnits på platsen kontinuerligt sedan dess.

P.v.B. har anfört att bryggdäcket fyller samma funktion som stenläggningen och att tomtplatsen alltid har sträckt sig ända ner till strandkanten. Han har också anfört att den mark som fastigheten utökades med på 50-talet aldrig ianspråktagits som tomtmark, utan endast den ursprungliga fastigheten om knappt 1 100 kvadratmeter. Det finns inte skäl att ifrågasätta dessa uppgifter och den senare uppgiften kunde också konstateras vid synen.

Mark- och miljööverdomstolen har vid synen kunnat iaktta att bryggdäcket ligger i nära anslutning till bostadshuset och att det går en gångväg från huset ner till bryggan. Marken mellan bostadshuset och stranden sluttar svagt och är beväxt med bl.a. gräs, blåbärsris, något träd och en del buskar. Även om marken är beväxt med en del vilda växter är dock intrycket att marken fram till strandkanten är ianspråktagen som tomt. Den omständigheten att tomtmarken under en kortare period inte var hävdad på samma sätt som tidigare och idag förändrar inte denna bedömning.

Vattenområdet utanför fastigheten omfattas av strandskydd. För att dispens ska kunna ges för bryggdäcket krävs att detta inte utökar tomtplatsen ytterligare. Ett bryggdäck behöver inte i sig generera en större privat zon än en stenläggning, utan det är funktion och användning som styr detta. P.v.B. har uppgett att bryggdäcket längs strandkanten alltid har fungerat som badplats och använts för utemöbler och grillning sommartid och båtuppläggningsplats vintertid. Detta bekräftas i viss mån av bilder på området samt även av vittnets uppgifter att man kunde gå både rätt ut på bryggan samt längs strandkanten där det var stensättning och ovanpå en träbrygga. Hur det har sett ut de senaste åren innan renoveringen/uppförandet av den större bryggan är emellertid ganska dåligt utrett och P.v.B. har tillstått att brygganläggningen fick förfalla en tid och att skötseln av tomten var eftersatt. P.v.B. har emellertid fått strandskyddsdispens för en ersättningsbrygga och det får anses tillräckligt klarlagt att bryggdäcket längs stranden inte har varit så förfallet att det ur ett strandskyddsperspektiv inte är möjligt att få renovera det.

Sammantaget anser Mark- och miljööverdomstolen att området är ianspråktaget som tomtplats, att bryggdäcket med aktuell utformning inte utökar hemfridszonen utöver den som den befintliga stenläggningen har genererat och att det därmed finns förutsättningar att ge strandskyddsdispens.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Ingrid Åhman, referent (skiljaktig), tekniska rådet Karina Liljeroos och hovrättsrådet Christina Ericson.

Föredragande har varit Elin Haubitz Man.

Skiljaktig mening, se nästa sida.

Hovrättsrådet Ingrid Åhman är skiljaktig och anför följande:

I likhet med underinstanserna anser jag att det inte finns något stöd i utredningen för att det har funnits ett bryggdäck längs fastighetens strandkant kontinuerligt sedan tiden före införandet av strandskyddsreglerna 1975. Den befintliga stenläggningen i strandkanten, på vilken nuvarande bryggdäck har byggts, har i sig inte någon privatiserande effekt. Strandområdet, som visserligen ligger bara cirka 23 meter från bostadshuset men på en betydligt lägre nivå, upplevs på grund av vegetationen som väl avskilt från resten av tomten och består nästan enbart av naturmark. Området kan därför inte anses vara ianspråktaget på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Jag anser vidare, i likhet med underinstanserna, att ett bryggdäck i strandkanten ger en betydligt mer privatiserande effekt än den befintliga stenläggningen, inte minst sett från vattnet. I en sådan situation ska enligt praxis dispens för åtgärden inte ges, oavsett om markområdet närmast vattnet där åtgärden ska utföras anses vara ianspråktaget som tomtplats eller inte.

Det har inte heller i övrigt framkommit att det finns något särskilt skäl för dispens för bryggdäcket. En prövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken leder inte till någon annan bedömning. Jag anser mot denna bakgrund att P.v.B.s överklagande ska avslås.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-06-12
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 1791-19

PARTER

Klagande

P.v.B.

Motpart

Länstyrelsen i Västra Götalands län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2019-04-09 i ärende nr 521-41793-2018, se bilaga 1

SAKEN

Brygga och bryggdäck på fastigheten A i Bollebygds kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 436480

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.vanersborgstingsratt.domstol.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutade den 9 april 2019 dels att ge dispens för båt/badbrygga, dels att inte ge dispens för bryggdäck på land, allt på fastigheten Bollebygd A, se bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

P.v.B. har överklagat länsstyrelsens beslut och har, som det får förstås, yrkat att strandskyddsdispens ska ges även för bryggan vid strandkanten på stenkajen. Till stöd för sin talan har han i huvudsak anfört följande.

Den nomenklatur som används i rubriken på ärendet ”*Brygga och bryggdäck*” är felaktig. Ordet bryggdäck avser ett enskilt fristående trädäck som kan placeras var som helst, det behöver inte vara vid vatten. Nomenklaturen är inte riktigt passande för ärendet. En bättre och rättvisare rubrik är ”*Brygga med brygghuvud*”. Länsstyrelsen har valt att dela upp bryggan i två delar.

Ansökan om strandskyddsdispens är anpassad till att bygga om bryggan till en exakt likadan ersättningsbrygga som tidigare fanns på platsen. Genom denna förändring ska en strandskyddsdispens kunna ges. Halva bryggan har godkänts av länsstyrelsen. Bryggan på stenpiren är godkänd och bryggan utefter strandkanten på stenkajen är inte godkänd.

Den brygga som tidigare prövats av domstolen var bredare än den som funnits på platsen tidigare. Målet är att få behålla hela den brygga som funnits på tomten i 80 år och ersätta bryggan i exakt samma storlek, utformning och syfte. Bryggan som ligger ovanför stenkajen har funnits där kontinuerligt och den ligger dessutom inom den "fredade zonen".

Han är mycket tacksam om mark-och miljödomstolen kan hjälpa honom att få en strandskyddsdispens för en ersättningsbrygga och för alla råd han kan få för att behålla fastighetens hela brygganläggning.

Bryggan fanns på fastigheten långt innan Härskogens naturreservat inrättades år 1972 och den fanns innan strandskyddslagen infördes 1975. Under hela hans uppväxt har denna brygga funnits på denna fastighet. Bryggan har funnits i ca 80 år och den har renoverats och byggts om vid flera tillfällen. Den är från början byggd och har tillkommit på 1940-talet och den fanns där när hans föräldrar köpte huset år 1952. Sedan dess har bryggan funnits på exakt samma markyta och yta i sjön.

Träbryggan på stenkajen görs exakt likadan som den gamla träbryggan, dvs. i två delar (den blir då tyvärr inte användbar för en rullstol på samma sätt som om alla delarna hänger ihop). Den gamla bryggan var två meter bred och tvådelad, båda delarna 10-11 m långa. Mittemellan finns det sten, sand och lite ogräs på ca 3-5 m. Detta bör följa lagstiftarens intentioner, då marken var ianspråktagen av den gamla bryggan på exakt samma yta/plats.

Enligt miljödomstolen har han rätt att bygga en ersättningsbrygga. Området är kontinuerligt ianspråktaget, då det funnits en träbrygga efter stranden på stenkajen i alla år med servitut för bad- och båtplats vid egen strand. Prövningsmyndigheten borde godkänna en ersättningsbrygga med samma form och storlek som tidigare fanns på platsen.

Bryggan på stenkajen har funnits där åtminstone sedan början av 50-talet och den ligger inom den s.k. "fredade zonen". Stenkajen/bryggan är från början byggd och har tillkommit på 1940-talet och funnits sedan dess. Enligt hans far var stenpiren och även stenkajen belagd med cement från början men detta höll inte, utan gick sönder och cementen ersattes med träbryggor. Enligt naturvårdsverket är avståndet för hemfridszon 20-50 m. Huset ligger 23,5 m från bryggan och 26,7 m från stranden på dess kortaste avstånd. Som längst ligger huset 25 m från bryggan och 28,1 m från strandkanten. Uthuset ligger endast 17,5 m från bryggan och 20,7 m från strandkanten. Dvs. bryggan på stenkajen ligger inom tomtens hemfridszon och innanför tomtens gräns mot sjön Ömmern. Då tomten avstyckades 1939, var den från början 1 090 kvm enl. lantmäteriet och gränsade till sjön Ömmern. Denna del på 1 090 kvm har under alla år varit den huvudsakliga delen av tomten med båt och badplats. Här gick tomtplatsen ända ner till sjökanten och längden efter sjökanten var då ca 35 m enl. lantmäteriet.

Tomten/fastigheten har servitut för badplats på egen strand, dvs. området som ligger utefter stranden i anslutning till båtbyggnad/stenpiren. Servitutet är skrivet 1939, långt innan strandskyddslagen beslutades och är fortfarande giltig för fastighetens badplats på egen mark och egen strand. Ett servitut upphör inte att gälla då lagstiftningen ändrats utan är att likställa med att platsen är ianspråktagen. Servitutet innebär att en anlagd badplats är godkänd på fastighetens egen strand. Badplatsen kan vara naturlig eller anlagd med tillhörande område invid. En badplats är avsedd för rekreation och definieras som särskilt lämplig eller anpassad för att man där skall kunna simma, bada, solbada och löga sig. Bryggan, stenkajen, badplatsen och servitutet har funnits kontinuerligt sedan 1939.

Bryggans grundläggande behov för båt uppfylls nu, men servitutet gäller också badplats och "*ger rätt till båt- och badplats vid egen strand*". Servitut för bad- och båtplats vid egen strand är en ovanlig skrivning. Servitutet är ett officialservitut och fanns där redan 1939, dvs. innan strandskyddslagstiftningen fanns och är därför kontinuerligt fortfarande giltigt. Servitutet har en väsentlig betydelse för fastigheten då strandkanten med bad- och båtbyggnad tillhör hemfridszonen. Även om allemansrätten utvidgas, finns i en äldre vattenlag en rätt att anlägga en mindre brygga i annans vatten för en fastighetsägare med ett eget servitut på egen mark.

Servitutet för denna fastighet innebär att det är tillåtet att använda Ömmerns vatten (likställs med annan fastighet) för brygga och strandkanten utefter Ömmerns vatten på egen mark och i Ömmerns vatten. Bryggan efter strandkanten har funnits i ca 80 år. Ett officialservitut med rätt till bad- och båtplats på fastighetens strand ger också rätt att få ha en båt uppdragen på stranden både under vinter- och sommarsäsong. Denna rättighet gäller på den egna fastighet som servitutet avser.

Servitut för bad- och båtplats vid egen strand upphävs inte annan av parallell lagstiftning. Strandskyddslagstiftningen kan heller inte upphäva ett äldre servitut, som fanns innan lagstiftningen kom till, innan år 1975. Lagstiftningen och i detta fall miljöbalken är otydlig med ett äldre servitut på servitutsägarens egna mark, då detta är utfärdat innan 1975. Servitutet fanns inte med och bedömdes inte vid den förra

prövningen i domstolen. Domstolen kom då fram till att en dispens behövs för denna typ av brygga, trots att bryggan funnits innan 1975.

Man blir upprörd när man läser länsstyrelsens beskrivning av tomtmarken. Att det delvis varit en byggarbetsplats under en tid har tyvärr inte synliggjort tomten fullt ut. Att gräset inte varit klippt och att alla buskar och sly inte varit klippta, innebär inte att länsstyrelsens representant kan ta sig rätten att förminska hemfridszonen och svartmåla tomtmarken, för att hitta nya argument för att förminska hemfridszonens markyta mellan huset och sjön. Välkommen och titta på tomten när gräset är nyklippt. Under ogräset på den s.k. "stigen" finns bl. a en stensatt gångväg.

Bryggan ut med strandkanten har alltid fungerat som badplats under sommartid och som båtuppläggningsplats under vintertid. Platsen har alltid använts för utemöbler, solstolar och grillning under främst sommarhalvåret. Tomtplatsen har alltid sträckt sig ända ner till strandkanten. I familjen har segling, paddling och windsurfing varit en viktig del under sommarhalvåret. På och vid bryggan har det alltid legat båtar. På stenkajen/bryggan efter strandkanten har det alltid varit uppställningsplats för kanoer, jollar, segel och båtkärror. Denna del efter strandkanten är också en badplats där man alltid kunna sola och även bada naken.

Under de sista 60 åren har han endast vid ett tillfälle varit med om att det kommit en person (förvirrad tysk turist) gående efter stranden, någon gång i slutet på 1960-talet. Alla andra som passerar fastigheten går på Jordåsahultsvägen på andra sidan huset, så att detta skulle medföra en påtaglig försämring för allmänhetens möjlighet att röra sig i det strandnära området, och därmed strida mot strandskyddets syfte är ett felaktigt påstående från länsstyrelsen. Allemansrätten gäller dock, så det är tillåtet att gå efter strandkanten.

Enligt mark- och miljödomstolen har han rätt till ersättningsbrygga och denna del av bryggan utökar inte hemfridszonen. Enligt miljödomstolen är det bara båtbyggnad ut i sjön som utökar hemfridszonen.

Det är tydligt att länsstyrelsens representant fabulerar ihop en egen saga om strandkanten och varför den inte tillhör tomten/hemfridszonen. Länsstyrelsen hittar på nya

konstgjorda argument. Hans pappa har arbetat av och till med denna stenkaj sedan han var liten och det var viktigt att stenarna skulle ligga snyggt och att bryggan skulle oljas in. Marken har här definitivt tagits i anspråk! Ingen från mark- och miljödomstolen har kommit och tittat på platsen, besökt fastigheten och bildat sig en egen uppfattning om bryggan. Ingen hänsyn har tagits till avstånd till huset eller att det ligger en stenkaj under träbryggan. Platsen där bryggan ligger har sett likadan ut sedan 1940-talet. Bryggan ligger ovanför stenkaj och stenpir och är T-formad. Den har funnits på exakt samma markyta efter strandkanten. Länsstyrelsens bedömning att bryggan efter strandkanten inte är en ersättningsbrygga, att stenkajen inte har byggts som brygga och att området inte varit ianspråktaget bestrids.

Lagstiftningen är diskriminerande, då den inte tar hänsyn till rullstolsbundna med funktionsnedsättning. Att göra bryggan handikappanpassad har ett stort värde för hans familj. Det är diskriminerande av länsstyrelsen att inte ta hänsyn till en funktionshandikappad person, då detta är en familjemedlem och det är inom hemfridszonen på en enskild fastighet (ej allmän plats). Allemansrätten gäller och en rullstolsbunden person har exakt samma rätt som andra att vistas utmed strandkanten på en brygga (ett bryggdäck), som vilken annan person som helst. Att en rullstolsanpassning inte får göras för en enskild person utan endast om det är av ett allmänt intresse vid strandkanten är grovt diskriminerande.

Det som är tråkigt är att länsstyrelsen inte har någon förståelse eller omtanke för att göra bryggan handikappvänlig för hans frus systerdotter som sitter i rullstol. Bryggan byggdes från början om för den var allvarligt rötskadad, men också för att bli rullstolsanpassad för en multihandikappad familjemedlem. Bryggan efter strandkanten ligger dessutom inom hemfridszonen enligt Naturvårdsverkets definition.

- P.v.B. har bifogat äldre bilder på bryggan, flygfoto, kartor, servitut och bilder på den renoverade bryggan samt ett intyg från en markägare i området med *”mycket god kännedom”* om området att det *”under alla år, alltsedan L. och I.v.B. köpte fastigheten (år 1952)”* funnits en träbrygga ovanpå stenkajen som går ut i sjön Ömmern och en träbrygga ovanpå stenkajen som går utefter Ömmerns strandkant.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet.

Domstolen har i målet att pröva om strandskyddsdispens kan ges för två bryggor längs stranden, på var sin sida om den i vattnet utskjutande brygga som länsstyrelsen har beviljat dispens för. Det ankommer därvid på P.v.B. att visa att det finns förutsättningar för dispens.

Skäl för dispens

P.v.B. har anfört att de aktuella bryggorna ligger 23,5 m från bostadshuset och därmed klart inom bostadsbyggnadens hemfridszon, och har hänvisat till att Naturvårdsverket anser att en hemfridszon sträcker sig 20-50 m från ett bostadshus. Länsstyrelsen har vid platsbesök funnit att det på fastigheten närmast stranden finns ett skogsliknande parti med enstaka träd. Markskiktet består till största delen av lupiner, mossa och blåbärsris. Myndigheten bedömde att området inte var ianspråktaget som tomt.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att hemfridszonens storlek inte endast bestäms efter hur många meters avstånd det är, utan avgörande är samtliga förhållande på platsen. Vidare kan utförande av anläggningar och anordningar även inom hemfridszon/beslutad tomtplatsavgränsning vara förbjudna, om de placeras nära tomtgränsen så att det upplevs som att tomten blivit större och därmed avhåller allmänheten från att beträda ett direkt anslutande område där allmänheten annars fritt fått färdas. Domstolen anmärker också att vattenområdet utanför de två bryggdäcken omfattas av strandskyddet.

Såvitt framgår av handlingarna i målet skulle enligt mark- och miljödomstolens bedömning, utförande av de två bryggdäcken innebära att inverkan av dessa, för sig eller tillsammans med bostadshuset, medför att allmänheten avhålls från att vistas i vattenområdet närmast stranden. Oavsett om bryggorna skulle anses ligga inom bostadsbyggnadens hemfridszon är de därför inte tillåtna, utan dispens krävs för uppförandet.

De två bryggorna avses att placeras ovanpå vad P.v.B. benämner en be-fintlig stenkaj. Han har även uppgett att kajen från början var belagd med cement, men att det inte höll utan cementen ersattes med träbryggor. P.v.B. har åberopat att det sedan 1940-talet kontinuerligt har funnits bryggor på stenkajen samt uppgett att brygganläggningen sedan den förre ägarens bortgång 2003 har förfallit. Eftersom den var i så dåligt skick och delvis låg under vatten totalrenoverades brygganläggningen 2015. Han har bifogat odaterade foton som bl.a. visar vad som ger intryck av att vara ett trädäck på uppstaplade stenar som svagt lutar ifrån vattnet samt handlingar från fastighetens avstyckning år 1939, där det på kartan för hand tillskrivits ”brygga” samt illustrerats med en brygga som skjuter ut i vattnet. Någon anteckning eller illustration som visar på bryggor längs med strandkanten finns emellertid inte. Han har även gett in ett vittnesintyg enligt vilket det ”under alla år” funnits ”en träbrygga på stenkajen som går utefter Ömmerns strandkant”. Länsstyrelsen har i sitt beslut ifrågasatt att bryggorna på land funnits innan strandskyddet trädde ikraft.

Mark- och miljödomstolen bedömer att det genom ingivet vittnesintyg visserligen får anses visat att det har funnits träbryggor på den s.k. stenkajen vid strandskyddets inträdande 1972. P.v.B.s uppgifter om brygganläggningens senare förfall under en längre tidsperiod medför emellertid att det inte utan vidare kan anses finnas en rätt för honom att uppföra en ersättningsbrygga, eftersom det skulle förut-sätta att förfallet inte fortskridit så långt att det inte längre finns en brygga att ersätta. Det är inte tillräckligt att det finns bräddor kvar på platsen om dessa inte har funktionen av brygga. Mark- och miljödomstolen, som instämmer i länsstyrelsens bedömning att utredningen inte ger stöd för att det sedan strandskyddets inträdande kontinuerligt har funnits några sådana anläggningar som medför att platserna kan anses ianspråktaga på ett sådant sätt att de saknar betydelse för strandskyddets syften, bedömer att det i målet inte visats finnas förutsättningar för att uppföra en ersättningsbrygga.

Övrigt

Som länsstyrelsen upplyst i sitt beslut innebär ett servitut inte att strandskyddsbestämmelserna sätts ur spel på så sätt att åtgärder som träffas av bestämmelserna kan tillåtas utan dispens. Ett servitut är ett civilrättsligt instrument som inte är exklusivt

i betydelsen att det utestänger eller hindrar andra att nyttja ett område, i den mån de har en sådan rätt; t.ex. kan ett servitut inte hindra allmänheten från att beträda ett allmansrättsligt tillgängligt område. Vad P.v.B. anfört i denna del utgör inte skäl för dispens.

För att dispens ska kunna ges för en åtgärd som medför att tillgängligheten till vattenområdet ökar för den som är rullstolsbunden, krävs att åtgärden avser ett angeläget allmänt intresse. Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att det förhållandet att bryggorna underlättar för en nära släkting att vistas i strandområdet inte utgör skäl för dispens.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att strandskyddsdispens inte ska ges för de aktuella bryggorna och att beslutet inte går längre än vad som behövs för att tillgodose syftet med förbuden i strandskyddsbestämmelserna.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 3 Juli 2019.

Susanne Lindblad

Joel Morales

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Susanne Lindblad, ordförande, och tekniska rådet Joel Morales.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.